

દેવતાઈ મદુગર. (સુંદર ચિત્રો સહિત.)

શા. જેશીંગલાલ મોતીલાલ શાહની

પરવાનગીથી

છપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

છોટાલાલ હગનલાલ બુકસેલર.

રીચીરોડ—અમદાવાદ.

અમદાવાદમાં

ધી રત્નસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. અમરતલાલ
જેશીંગલાલએ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૩ છ.

પ્રત ૨૦૦૦

સંવત. ૧૯૬૯

સને ૧૯૧૩

કીમત ૦-૮-૦

गूजरात विद्यापीठ ग्रंथालय

विश्वरात्री कापीगर्भित विभाग ।

अंकमाके ४७८ वर्गक

पुस्तक नाम हेवार्ड मङ्गल

दिनांक १२.१.७७

દેવતાઈ જાદુગર!

(સુંદર ચિત્રો સહિત.)

શા. જર્જીંગલાઈ મોતીલાલ શાહની
પરવાનગીથી

જાપાવી પ્રસિદ્ધ કરનાર.

છોટાલાલ જગનલાલ બુકસેલર.
રીચીરોડ—અમદાવાદ.

જાપાનનારે આ ગ્રંથના સર્વ હક સ્વાધીન રાખ્યા છે.

અમદાવાદમાં
શ્રી રત્નસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસમાં શા. અમરતલાલ
જર્જીંગલાઈએ છાપ્યું.

આવૃત્તિ ૩ જી.

પ્રત ૨૦૦૦

સંવત ૧૯૧૯

સને ૧૯૧૩

કીમત ૦-૮-૦

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ
આમદાવાદ

ગુજરાતી શૌપીસર્ગ-સંગ્રહ

પ્રથમ ભાગ

૪૪૭૮

સમાર્પિત છાપાવવાનું કામ.

રત્નસાગર

છાપખાનામાંજ કરાવજે.

કેમકે, આ છાપખાનામાં અનુભવી મેનેજરની દેખરેખ નીચે કેળવાયેલા કામદારોથી નવા ટાઇપ અને નવા સાંચાઓ ઉપર સુંદર અને સફાઈબંધ કામ જેવું કે ગુજરાતી, ઈંગ્રેજી સંસ્કૃત તથા જ્ઞાનકામ (કંકોતરીઓ, કાળો, હુંડીઓ, ચેકો, ફારમો, નોટપેપર, બીલબુકો, ચીઠીઓ) વિગેરે ઘણીજ કાળજીથી તથા ગ્રાહકોને મનપસંદ અને મુદતસર કરી આપવામાં આવે છે. બહારના ગ્રાહકોના ઓરડાપર પુરતું ધ્યાન આપી જોઈતી સગવડ કરી આપવામાં આવે છે. એક વખત અમારા છાપખાનાની મુલાકાત લેવા અમારા કઠરદાન ગૃહસ્થોને ખાસ ભલામણ કરીએ છીએ.

શાહ. અમરતલાલ જોશીગભાઈ.

ધી રત્નસાગર પ્રીન્ટીંગ પ્રેસના મેનેજર.

ત્રણ દરવાજા—અમદાવાદ.

પ્રસ્તાવના.

પ્રસ્તાવના, એ પુસ્તકનો પવિત્ર શણગાર છે, કારણ કે તેમાં અંથની ગુંચવણનનો તથા અંથકાર પોતાના મનનો ખુબ ખારીકીથી ખેંખારો કાઢી શકે છે, તો હું પણ શા માટે ન લખું ? પ્રસ્તાવના ન લખું તો પુસ્તક ઉત્તરું ઉત્તરું અને લુખુ લુખુ લાગેજ લાગે !!!

અધોદય ઈચ્છક આહુકો ? હું જણાવવાની રમ લઉં છું કે માત્ર બે વરસની હુંક મુદતમાં મંત્ર વિદ્યા સંબંધી ગુજરાતી પુસ્તકાનાં જુદાં જુદાં રૂપ—કદમાં લગભગ ૮૦૦૦ આઠ હજાર પ્રતો નીકળી ગઈ, અને તે ચટણીની માફક ચટીચોટ ખપી પણ ગઈ ! ત્યારથી મારી તો ખાત્રી થઈ જ કે હજી આ આર્યવિદ્યાપર પ્રજાતું લક્ષ (જે કે હાલમાં તેમાંની કેટલીક વિદ્યા સાધ્ય થતી નથી તોપણ) છે.

સાધ્ય ન થવાનું કારણ એમ જણાય છે, સંભળાય છે કે કેટલીક વિદ્યા સાધ્ય કરતી વેળા તેમાં અનેક વસ્તુઓનો ઉપયોગ કરવો પડે છે, હવે તે વસ્તુઓ સુકી કે લીલી, વાજ કે ઠંડી, મુળ કે પાંદડાં, તેની ખખર ન હોવાથી કી-યામાં ગોઠાવો વળે છે અને તેથી તે સાધ્ય થઈ શકતી નથી. તેમ કેટલીક વિદ્યાઓમાં સાધ્ય વિધી એવી અસત્યતા ભરી છે કે તે માલમ હોય તો પણ પ્રગટ કરવી એ હું સલામતી ભર્યું જોતો નથી.

આતો વાત સિદ્ધ છે કે કેટલાક રોગો જેમ હવાથી મટે છે, તેમ કેટલાક રોગો મન શંકા રળવાથી રળે છે, જેના માટે એક વારતા પાછલા સાગમાં વાંચનારાઓની દ્રષ્ટીગાચર પડશે; અને તેજ કારણથી આ પુસ્તક પ્રગટ કરવામાં મેં મારો ધર્મ માન્યો છે, કારણ કે તે ભણેલાઓ વાંચે, અને અભણ તથા વેમી લોકોને જાદુ જાણનારનો ડાળ ઘાલનાર ઠગોના ઝપાટામાં જતા અટકાવે, એમાં મંત્ર શાસ્ત્રનાં પુરતકો, લોકવાયકાઓ અને અજમાવેલા અપ્તરાઓ સમાવવામાં આન્યા છે.

મંત્ર સંબંધી સંપૂર્ણ ખુલાસાની વણા ગ્રાહકો તરફથી માગણી થવા લાગી, અને તેના માટે કેટલાક વાંચનારાઓએ પત્રો, કાઝો, રીપ્લાઈ કાઝો તથા ટીકીટો સુદ્ધાંત મોકલવો માગ્યાં, પણ અવકાશની ખામી તથા બીજા કેટલાક ખાનગી કારણોથી એકદમ ઉતાવળથી ખુલાસા વાર પુસ્તક તૈયાર થઈ શક્યું નહોતું, તેથી જવાબ આપવામાં નકામો વખત ન ગાળતાં તાકીદે આ પુસ્તક તૈયાર કરી તેમની હજીર મુકવા મનેચ્છાઓ દાઢાવી; અને તે મુજબ હું વર્ત્યો પણ હું તે સૌએ જોયું.

લી. ભાપાંતર કર્તા.

દેવતાઘ મદુગર.

મંત્ર સાધન વિધિ.

કુલ પશુ મંત્ર સાધવો હોય તો જે દિવસે અથવા રાત્રે મહુશુ મધ્ય ભાગે આવે તે વખતે અથવા કાળી ચૌદસ એટલે આસો વદી ચૌદસની રાત્રે નદી, તળાવ સુ-
ચુદ્ર અથવા વાવમાં ગળાસુધી પાણીમાં ઉભા રહી અ-
થવા આદિત્યવાર (રવીવાર) મંગળવાર કે રાત્રીવારના
દિવસે સ્મશાન (મસાણ) ભૂમિએ રાત્રીને વખતે જઈ જે
મંત્ર સાધવો હોય તે ૧૦૮ વખત ગાખી યાદ કરવો કે તે
સિદ્ધ થશે. પશુ જે જગ્યાએ મંત્ર સાધવા યેચીએ તે જ-
ગ્યાએ જીવજંતુની તપાસ કરી ગાયના છાંણ અને માટીથી
હોંખી શુદ્ધ કરી, ઉત્તમ નક્ષત્ર વખતે ઇંદ્રગજ મંત્ર યોજતાં
યોજતાં યેસવાના આસનની આસપાસ પાણીનું ગાળ કું-
ઠાણું કરવું કે જેથી સાધના વખતે કાંઈ પણ વિપ્ત ન આવી
શકે. બાદ પલાંડી વાળી છડા પાટલાપર યેસવું, અને સામે
બાજેપર બીનો દીવો કરી કાળી અગરબત્તી તથા સોખા-
નનો ડુપ કરી મંત્ર જપવો શરૂ કરવો કે જેથી સાધ્ય થશે.
પશુ દર વરસે આ પ્રમાણે મંત્ર સિદ્ધ કરવો જોઈએ. મંત્ર
સાધનારે સાધવાની વખત પોતાના ઘેર, તથા પાસેની પા-

હોસ ચોકીએ જાળર આપવી એ વધારે સારું છે કે જેથી જોળ જોળ કે ગભરાટની નાહક પીડા પડે નહીં.

વનસ્પતી સાધન—જે વનસ્પતી મંત્રના ઉપયોગમાં લેવી હોય તો શનીવારે સાયંકાળે અથવા મંગળવારે પ્રભાતમાં કોઈની પણ સાથે વાત કર્યા વિના મુઝે મોટે જ્યાં હોય ત્યાંથી તોડી લાવી ઉપયોગમાં લેવી. લેવા જતાં અથવા લઈને આવતાં કોઈની પણ સાથે વાત કરી કાંઈ બોલ્યા તો તે વનસ્પતિ વૃદ્ધી પડશે. મોટે આ બાબતની સાવચેતી રાખવી.

इंद्रजाल मंत्र.

ॐ नमोनारायण, यविश्वमरायइजालको तुकानेईईईई-
रुसिद्धस्वाहाः ॥

વિધી:—આ પુસ્તકમાંનો કોઈ પણ મંત્ર સાંતી વખતે વિદ્ય ન આવે તે માટે આ મંત્ર જપતાં જપતા આસનની આસપાસ જળતું કુંડાળું કરવું.

देह रक्षक मंत्र.

ॐ परब्रह्म परमात्मने नम शरीर पाही पाही कुरु कुरु
स्वाहाः ॥

વિધી:—આપણા પર કોઈ મુંઠ ચોટ મારવાનો શક ભય હોય તો તેના પહેલા આ મંત્રનો ૧૦૮ વખત જપ કરવો કે જેથી કંઈ પણ ભય રહેશે નહીં. તેમ ૨૪ ચોટ લાગશે પણ નહીં.

અત ઉતારણ મંત્ર.

ૐ નમો આદેશ ગુરુકો હનુમંત બીર વજરંગી વ્રજધર
ઢાકીની, શાકાની, શુત, પ્રેત, જીન્દકો ઢોર ઢોઢર માર માર
વહી માર નીરંજન નીરાકારકી દુહાડ ॥

વીધી—શનીવારના દિવસે દરરોજ મારતી (હનુમાન)
ની પૂજા કરી આ મંત્ર ૧૨૧ એકશો એકવીસ વખત જ-
પયો. આ પ્રમાણે એકવીસ શનીવાર સુધી જપ કરવાથી
મંત્ર સિદ્ધ થશે. પછી જ્યારે ભૂત ઉતારણ હોય ત્યારે અ-
ડઢના દાણા મંત્રીને છાંટવાથી તેજ વખતે ભૂત પ્રેતનો જે
વળગાડ હશે તે એકદમ નાશી જશે.

સમા મોહીની મંત્ર.

રાડ સીર શીમ સામાદુલા ધોહી દુવ ગંગા વૈહે વાંહી
કુટી અંગ મરદન કીજે તાતે પાળી ન્હાવૈરે મસ્તક તીલક
કરૈ કૈસરીકો રાજ દવારે જાવૈરે દેસો સમા સવકો મન
મોહે મોહી યિગાવૈરે ॥

વીધી—આ પ્રમાણે કરવાથી સમાજનમાં ઘણું માન
અને, વૈરી પણ વશ થાય અને કીર્તિ વધે, તથા ધર્મીત
કાર્ય થાય.

દાઢ દુખતી : ટાઢવાનો મંત્ર.

ૐ નમો કામરૂદેવ કમરૂદેવ જ્યાં વસે ઇસ્માયલ
જોગી, ઇસ્માયલ યોગી પાલી ગાય, નીત ડઠી બનમેં ચરવા
જાય, બનસે ચરેં સુકો ઘુમઢ જગાયને, ગૌવર કીયો જામેં
નીપજ્યા કીઢા સાત, સુત સતાલા પુંડ પુંછાલા ધઢ પીલા,
મુઢ કાલા, દાઢ દાંત ગાલેં મસુદા ગાલેં મસુરેં પીઢા કરે તો
ગુરુ ગોરસુ નાથકો દુવાહ ફીરે ॥

કીયા—આ પ્રમાણે મંત્ર ત્રણવાર બોલી લેખતા
બીલાને કુંકે ભારી મંતરવો પછી તે બીલાને પીપળાના
ઝાડે જડી દેવો. આ પ્રમાણે સાત વખત ફરવાથી શોઝ
વખતમાં દાઢ દુખતી મટી જશે.

આંસુય દુખતી મનહાલો મંત્ર.

ૐ નમો ક્ષલ મલ જહર ॥ મરી તલાઈ અસ્વાયલ
પર્વ ॥ આઈ ફુટૈન પાફૈ કરૈ ન પીઢા ॥ ચલી હનુમત રૌસં
હીઢા ॥

વીધી—આ મંત્રને સાતવાર ભણી દી'બુના આડનાં
પાંદરાંવતી ઝાઝકવાથી આંખ દુઃખતી મટીને શાંતી થાય છે.

અંગે ધરુજ ચડતો ઉતારવાનો મંત્ર.

ૐ નમો સાટકી છુરી ધારકા વાન ॥

હુક નચતેહે મુરસદ જવાનકી આળ ॥

વીધી—આ મંત્રને સાત વખત જાપી છરીવતી ઉ-
તારવું. બાદ તે છરી જે જમીનપર અડાળવી તેથી ધરુજ
ચડતી ઉતરી જાય.

સાપ ઉતારવાનો મંત્ર.

ૐ નમો ગુરુ મહેશ્વર ॥ સિસિ અવ કાયાકી પાળી ॥
પિયાલી અવ કોઈ હોડની વીપાન હોડ વોલીકા હાર ॥ આ-
જ્ઞા ગુરુ ગોવિંદ કાર ॥ કોટી આજ્ઞા હય ગુરુકી ચક્ત મેરા
મક્ત ॥ ચલોમત્ર શ્વરી વાચા ॥ સત્ય ગુરુકો મંત્રંજ સાચા ॥

વીધી—આ મંત્રને સાતવાર ભણીને પાણી મંત્રી
જે શખસને સાપ કરડયો હોય તેને તે પાણી કરડેલી જ-
ખાએ લગાડવું તથા થોડું પીવું તેથી ઝેર ઉતરે. પશુએ

સખસે આ મંત્ર સાધ્યો હોય તેણે ગોંગરી, વંતાક, કુંદ, મગ વીગરે ખાત્રુ નહીં તેમ પાણીનો રેસા, લાકડું તથા કીડી કે, મકોડાની હાર ઓળંગી જવી નહીં. નહીં તો મંત્ર જુઠો થઈ જશે માટે સાવધ રહેવું.

નજર ઉતારવાનો મંત્ર.

ૐ નમો ગુરુ આદેશ ॥ તુંજ્યા નામે ભૂત પડે ખેત પડે ॥
સ્વવીસ પડે, સઘ પડે, અરીષ્ટ પડે ॥ ન પડે તર ગુરુ ગોર-
સ્વનાથકી બીંદ ॥ માહી ચલે ગુરુકી સંગન રેનો મનત ॥
ચલે મંત્ર હિશ્વરી વાચા સત્ય ગુરુકા મંત્ર સાધા ॥

વીધી—આ મંત્ર સાતવાર લાણી વીંટરી મંત્રી
લગાડવાથી લાગેલી નજર તરત ઉતરી જાય છે.

મંત્ર વીજો.

બાંધુ બાંધુ નજર બાંધુ દુશ્મનકી આંખ્ય માંધુ ॥
આંખ્યકી કમાન બાંધુ જા વે જા ઉતરજા ॥
લગી નજરસો બાચા ચુકે તો વીર હનુમાનકી ॥
ઔર લક્ષ્મન ગુરુ ગોરસ્વનાથકી આળ ફારે ॥
સ્ફુરો મંત્ર હિશ્વરી વાચા સત્ય ગુરુકા મંત્ર સાધા ॥

૪૪૭૮ ૧૧

વિધી—આ મંત્ર અગીયાર વખત જપી લખ મંત્રો કપાળે લગાવી હોય તો નજર (દ્રષ્ટી) ન લાગે અને લાગલી હોય તો તે ઉતરી જાય તથા શનીવારના દીવસે એકવાર જપી એક ગાંઠ વાળવી એ પ્રમાણે અગીયાર વખત મંત્ર જપી અગીયાર ગાંઠો વાગી જેને નજર લાગી હોય તેના ગળાને દારો બાંધવાથી નજર ઉતરી જશે તથા જ્યાંસુધી તે દારો હશે ત્યાંસુધી કદી લાગશે પણ નહીં.

આદાશીશીનો મંત્ર.

ॐ નમો દુષ્ટા તો વનમે ॥ વસૈ તિપટા વસ કવાય ॥
શશિ પરડી કહી ચાલીમે ॥ આદાશીશી ઉતરજા ॥

વિધી—રવીવારે અથવા મંગળવારે પાણી લેઈ આ મંત્ર આઠ વખત જપવો બાદ તે પાણી આંખે છાંટવાથી આદાશીશી ઉતરી જાય કદાપી પાણીને બદલે વીંછતી (રખ્યા) ની ચપટી ભરીને પણ જો દુખતી જગ્યાએ આંચકા કર્યો હોય તો આદાશીશી મટે.

વીંછી ઉતારવાનો મંત્ર.

મિસ મિહા રહીમાન રહીમ, પીર પેગંવર રહુલે મા.

छाहर, ईश्वर हाणजे उत्तराव, विंछु उतारो राजा रामकी दुबाई,
गुरु संगन मेरा भगत, स्फुरो मंत्र ईश्वरी वाचा ॥

वीधी—आ भंत्र अहुशने दीवसे गणामुधीना पा-
णीमां रह्यो जय ओकवीश वज्रत जपी साधी देवो पछी
बेने करुयो होय तेने सम्भवती जलकता जपुं के तथी
आराम थये.

मंत्र बीजो.

ॐ नमो सुरह गाय, परंवतपर चरवा जौयें;
सुर चरे मुको घुमड, सुरहगायने गोबर कीयौ.
जामें उपजा विंछु सात, को लौके कल वाळयो;
साँप सरपनी धोख्यै उभी, लै पीलौ उतरे;
ताडु तारु नही गरुड मोरको हंकारु ॥

वीधी—आ भंत्र सात वज्रत जपी पाणीना लरेला
लौहपर सात कुंडो भारी पाणी भंत्री बेने करुयो होय
तेने पाणी पावाथी वी'छी उतरी जये.

मंत्र नीला.

काकां विंछु कवडे पाय, उतर विंछु पातालमे जाय;

ગુરુકી શક્તી મેરી ભક્તી કલો મંત્ર શ્વરી વાચા ॥

વીધી—આ મંત્ર સણતાં જયુ' અને રાખવતી અથવા
આંગૂલીની ડાળીવતી ઝાડકતા જવાથી વીધુ દિતરી જયે.

મંત્ર ચોથો.

અરે અરે વિંહુ હોતા કોઠે વારુલી હોતા હોતા છેડેચ,
સુરી કુટા તિડક જોર ન જાય ન ઉતરે તર મુલા ગુરુકી
આંખ મંગલાચી આંખ સ્ફુરો મંત્ર શ્વરી વાચા, સત્ય ગુરુકા
મંત્ર સાચા ॥

વીધી—આ મંત્ર જપી લુગડાને વળ ચમકવી તે જમી
નપર પછાડયુ' એમ સાત વખત કર્યાથી વીંછી દિતરી જસે.

તાવના મંત્ર.

આસમાનકા તારા પવનકા મારા,, દુશ્મન પાપકા કીર
મારા; સવા ઘડી ત્રીન ષહોરમાં નહીં મારે, પીછે ફીરે વોત્ર
ઝૂની કુંડ ચરાહ તમા પડે, કુંવારી કન્યાકો વિશાલમાં પડે,
સ્ફુરો મંત્ર શ્વરી વાચા સત્યગુરુકા મંત્ર સાચા ॥

वीधी—आ भ'त्रने सातवर लक्ष्मी द्वाराने सात गांठे
बाणी ताव आब्यो होय तेना गजे आंधवाधी ताव उतरी जाय.

रोग हान्ति मंत्र.

ॐ नमो आदेश गुरुगु ॥ बाल रखे बालकी कपाल
रखे जोगना ॥ गुल रखे कुंभकर्ण पीठ रखे वीधीपग ॥ नख
रखे नरसींह कलेजी रखे कालो भवानि ॥ कंवर रखे कंबा-
रका देव, पींड रखे गोरखनाथ ॥ पडा प्राण सात रखे गुरु
के पारा ॥ गुरुकी शक्ती मेरी भक्ति चलो मंत्र इश्वरी वाचा ॥

वीधी—आ भ'त्र सिद्ध करी सातवार वीधुती भ'त्री
कपाणे लगाडनी.

झेर उतारवानो मंत्र.

गंगा गोरी दोड राणी, टाकण सारो करी वीप पाणी;
गंगा घीटे गौरी खाय, अढारा भीर निष नविष होजाय,
गुरुकी शक्ती मेरी भक्ति चलो मंत्र इश्वरी वाचा ॥

લીની—પાણી મંત્રી જેને ઝર ચામું હોય તેને પાણી
પાવાથી ઘેર ઉતરશે.

ધંધો વવારનાર મંત્ર.

કાળી સંકાળી મહાકાલી, સર્વ સુંદરી જાય બહાલી ॥
ચાત કીંગ મૈરૂ ચોરાશી, તપતો પુંડુ પાન મીલાઈ ॥
અવ વોલો કાળીકી દુશાઈ.

૧૧ રોજ માતાકાળે સ્નાન કરી સ્વચ્છ થઈ
આ મંત્ર ૪૮ વખત જપવાથી ધંધો રોજગાર શાશે ચાલે
અને નાશ પામે.

ભુત દેખાય.

ગંગા કીર્તી મેલ, પારો નો જણસો પારો રાખે તે
વારે ઘડાવ્ય પીરાના દેખાય.

પાણીનું દુધ બનાવવાની રીત.

પાણીની અંદર થોડા લેટ ચોઈ સ્યુગર (સ્યુગર
ફેર) નાખજુ અને તેને જરાવાર હલાવજુ એટલે પાણીનો
રંગ બદલાઈને પાણી દુધ જેવું થશે પણ એ પાણી
પીવડો પીવા જેવું નહીં કારણ એ પાણી ઝરી છે માટે સં-
ભાળ રાખવી.

હાથમાં દીવો બાળવાની રીત.

સમુદ્રશેષુ તથા ગંધક બંનેને વાટી દીવેટમાં ઘાલી તેલના ફાડીયામાં તે બતી ચુકી દીવો કરે તો ગમે એટલો પવન હોય તોપણ દીવો હોલવાય નહીં.

શીકાર મરે અને ઘા નહીં દેખાય.

બંદુકમાં પારાની ગોળી ભરી લુગડાંની આકમાં રહીને જો બંદુક મારે તો શીકાર મરી જાય પણ તે શીકારને કંઈ જગોએ ઘા વાગ્યો છે તે માલમ નહીં પડે.

બંદુકમાંની ગોળી પકડી લેવા વિષે.

જ્યારે એ ખેલ કરવો હોય ત્યારે પ્રથમથી એકાદ ગોળી તૈયાર કરવી, અને એક સીસાની ગોળી તૈયાર કરવી પછી બંદુક ભરતી વખતે પેલી સાસાની ગોળી બતાવી તેને બદલે લોકની નજર ચુકવી પેલી દારૂની ગોળી અંદર નાંખવી અને પેલી સીસાની ગોળી પોતાની પાસે છુપાવી રાખવી પછી બીજા આદમીના હાથમાં બંદુક આપી પોતે સામી બાબુપર જવું અને પછી બંદુક શેરવા કહેવું જેવી તે બંદુક શેરે તેવો જરા જરા ઉંચો હાથ કરી ગોળી પકડતા હો તેમ કરવું પછી પેલી હાથમાં રાખેલી ગોળી લોકોને બતાવવી કે જુઓ આ ગોળી બંદુકમાંથી મેં પકડી.

(१५)

॥ श्री रयिनामंत्रा ॥

ॐ आग्नेयोन सजसा वतमानो निवेशयन्
नृत्यत्यन्वा हिरण्ययेजः पितारथेना देवो
याति वनानि पश्यन् स्वाहा सूर्यनारायणः

(२०)

॥ श्रीचंद्रनो मंत्र ॥
ॐ आप्याय स्वमेते विश्वतः सोमवृष्यं
॥ भवांवाजरयसंगये ॥ स्वाहा ॥

(२१)

॥ श्री भौमनो मंत्र ॥

ॐ अग्निमूर्धादिवः कष्टुत्पतिः पृथिव्या अयं
अपारेतांसि जिह्वाते ॥ स्वाहा ॥ मंगल ॥

(२४)

॥ श्री बुधनो मंत्रा ॥

उदुध्यध्वंसमनसःसखायः ॥ अग्निमिच्छन्
बहवःसूनीकाः॥ दधिक्रामग्निः ॥ षसंचदेवी,
मिद्रायतोवसेनिहयेवः॥ स्वाहा॥ ॥ धंदवा॥

॥ श्रीबृहस्पतिना मंत्राः
 ॐ बृहस्पति यदयो अहाधुमा द्वेमाति क्रतु
 मज्जनः ॥ एतच्छ वस क्रत प्रजा ततदस्मा
 सुप्रविणयो ह्यचित्रा ॥ स्वाहा ॥ गुरुः बृहस्पतिः ॥

ॐ श्री शुक्रनो मंत्रः ॥
ॐ शुक्रः शुशुक्रां उषो नजारः प्र प्रासमीची
दिवोनज्योतिः । स्थाहा ॥ शुक्रः ॥

જન્મ રથો. ગર્ભદુખ રાજક. ગણપતી.
આજન્મ કાંસાની મોજા મો લખાધુ પદે ચો. આદગર્ભવતી રમીને
પાયાથી પીડા થતી અરકશો. પાણી એ દરેડાને જમાવું.

ગુલાબના ફુલ કાઢવા વિષે.

ગુલાબના અથવા બીજી ફેર્લ પછુ જાતના ફુલ કાઢવા હોય તો સઘળી જાતના ફુલ તમારે તમારી પાસે છુપાવી રાખવાં અને જરૂર પડે ત્યારે પોતાની ચાલાકીથી ફેર્લ નહીં જાણે એમ તે છુપાવેલા ફુલ કાઢવા પછુ હોંશી-આરી રાખવી. તે તમે ક્યાં છુપાવ્યા છે તે ફેર્લ જાણી શકે નહીં એવીજ રીતે તમે કાંઈ પછુ વસ્તુ છુપાવી રાખશો તો તે ભરી સલામાં સેહેલથી કાઢી શકશો પછુ હોંશીયારીથી કામ કરશો તો, નહીં તો પકડાઈ જશો અને આખર જશે માટે ખેલ કરતાં પહેલાં થોડા દહાડા તે ખેલને ઘર આગળ પાકો કરવો અને હસ્ત 'કીચાની' ચાલાકી વધારવી.

કાગળ ઉપર લખેલા અક્ષર ઉડી જાય.

નૌસાગર મુહાગો અને સૌંદર એ ત્રણ ચીજને સરખે ભાગે લઈ વાટી તેની સાથે લખેલા અક્ષર ના કાગળ તડકે મુકવાથી અક્ષર ઉડી જશે અને કાગળ ડારો થઈ જશે.

લીંબુનો રસ શીશીમાંથી ઉડાવવાનો ઉપાય.

એક શીશીમાં લીંબુનો રસ ભરી તેમાં થોડી પીણી કેડીની ભરમ નાંખવી અને આંગળીથી શીશીનું માં બંધ કરવું. શીશી માંહેલો રસ ઉડી જશે.

તંત્ર ૬ ઠો.

ભુતીઉં લીંબુ.

પારો તથા નવસાગર સરખે વજને લેઈ એક લીંબુમાં
ઝીણું કાણું પાડી તેમાં ભરવું ને કાણું મીણવતી બંધ
કરી તે લીંબુને તડકે મુકશે તો પટોપટ કુદવા માંડશે ન
જોનારને ભુત ભરાયું છે એમ જણાશે.

તંત્ર ૭ મો.

દેવતા વિના ધાણી શેકાય.

જુવારના થુવેરના સાત પટ આપીને તડકે સુકવી
રાખવી. પછી જ્યારે ખેલ કરવો હોય ત્યારે થોડી વાર
આગમય તડકે સુકવી સુપડામાં ભરી લેઈ ઉછાળશે તો
ફટફટ ધાણી ફુટશે પણ તે ફોધને ખાવા દેવી નહીં. ઝરી
છે માટે.

તંત્ર ૮ મો.

મેથીની ભાણ ૦૧ કલાકમાં ઉગે.

પ્રથમ મેથીને ચણાના ખારમાં ભીંજવી સુકવવી. એ
વી રીતે પંદરવાર પટ દહને છાયડામાં સુકવી તૈયાર કર-
વી. પછી ખેલ કરતી વખતે થોડી મટાડી તથા છાણ પા-
થરી પાણી છાંટી તેમાં મેથી વાવવી ને ઉપર ટોગલો ઢાં-
કી ૦૧ કલાક ફેડે ભાણ ઉગેલી નજરે આવશે.

૩૫

તંત્ર ૬ મો.

શીશામાં અંગારા દખાય.

સારા ઉંચા બ્રાન્ડીના શીશામાં થોડો ગંધક નાંખી
તે શીશાને અધારામાં મુકી જોશો તો શીશામાં અંગારા
દખાશે તેને હાથમાં લીધે દઝાશે નહીં.

તંત્ર ૧૦ મો.

લીંબુનો રસ ઉરાડવો.

એક શીશીમાં લીંબુનો રસ ભરી તેણું થોડી વીળી
કોડીની ભસ્મ નાંખી ઉપર આંગળી ઢાંકશો હોપણ રસ
હડી જશે ને જોનાર અજબ થશે. અક્કલના ખેલ એવા છે
દાસ્ત !!!

તંત્ર ૧૧ મો.

પાણીનું દુધ બનાવવા વિશે.

ઝીણી મલમલનો એક કકડો લેઈ તેને ભેંસના દુધમાં
વીસ પચીસવાર પલાળી સુકવો બાદ જ્યારે ખેલ કરવો
હોય ત્યારે તેને પાણીમાં બોળવાથી તે દુધ દુધ થઈ જશે

કાર્ય સિદ્ધિ કોડી.

એક સ્વચ્છ સરેહ સ્વરૂપવાન અને આકારે નાહાની,
વજનમાં હલકી કોડી લઈ તેને સ્વચ્છ નિર્મળ જળથી ધોઈ

નાંખી તેના મોંમાં પારો તથા લોંબુ ભરી રાખ વતી બંધ કરવું પછી તે મોંમાં રાખી જે કાર્ય કરીએ તે સિદ્ધ થાય તથા સાપનું મોં ચડે નહીં.

રાજેન્દ્ર વશ કરવાની વિધિ.

કેસર, ચંદન, કપુર, ગોરોચન, ગાયના કુધમાં ઉકાળી ને કપાળે ચાંદલો કરવાથી રાજ્યપતિ વશ થાય છે.

કંકાસની ક્રિયા.

ઉંદર અથવા કાળી ખિલાડીના વાળ શનીવારે જે પુરુષ ઘરમાં લાવે તેને ત્યાં રોજ કંકાસ થયાં કરે.

ઘરમાં સાપ ન રહે.

સિંહની ચામડી અને કુંગળીના કાંઠા ભેગા રાખે તો ઘરમાં સાપ આવે નહીં. તેમ ઘરમાં હોય તો તે ત્યાં થી જતા રહે.

નશીકરણ.

સીંદુર કંકુ તથા ગોરોચન તે સઘળાંને ખાંદી તેના ચાંદલો કપાળે કરવાથી જે લોકો તે જીવે તેઓ વશ થઈ જાય છે.

બીજા ઇલાજ.

મનશીળ અને કપુરને કેમાના રસમાં મેળવી ચાંદસો ફરવાથી પણ સર્વ ક્રોધ વશ થઈ જાય.

વશીકરણ યંત્ર.

ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી	ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી
ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી	ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી
ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી	ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી ત્રી

વિધિ—આ મંત્ર જાળી જે પુરૂષ પોતાની કમ્બરે બાંધે તેને તેની સ્ત્રી વશ થાય તથા સ્ત્રી આ યંત્ર ક્રોધે બાંધે તો પુરૂષ વશ થાય.

નાળીએર પોતાની મેળે પુટે.

થોરીયાતું અથવા આકડાતું કુલ લેઈ તેના સાત પદ નાળીએરના ઊતરાં કાઢી નાંખી તેના મધ્ય ભાગે ગોળાકારે લીલીદાર કેવાથી તેને તાકે મુકવું એટલે તેને મુરજતો

તડકો લાગવાથી તડક દહને નાળીએર પોતાની મેળે ફુટી જશે.

માટીના કાચા ઘડામાં પાણી ભરાય.

માટીના કાચા ઘડાને કુંવરના પાઠાના રસના સાત પટ દીધા પછી તેમાં પાણી ભરીએ તો તે ફુટે નહીં એ ખાત્રીથી સમજવું અને જોનાર તો જરૂર અજબ થાય છેજ.

આંખો ઉગાડવો.

વડોદરામાં જે અંકોળનું તેલ મળે છે તે તેલની બાટલીમાં ફેરીને ગોટલો પલાળી તેને કાળી માઢીમાં વાવવા બાદ તેના પર ચણાખારનું પાણી ઘડી ઘડી છાંટવાથી પા કલાકમાં આંખો ઉગી નીકળશે.

ખવીસ સાધવાની ક્રિયા.

જે દીવસે આકાશમાં ખુબ ચાંદણીઓ ઉગી હોય તે દીવસે રાત્રે અગાશીમાં સાત કાંકરીઓ લઈ બેસવું. પછી જેમ જેમ ચાંદણી ખરતી જાય તેમ તેમ એક એક કાંકરી ઉપાડી લેવી એવી રીતે સાતે કાંકરીઓ ઉપાડી લઈ સવારે પાણીના કુવા ઉપર જઈ પાણી ભરીને જે બેરી જતી હોય તે બેરીના ઘડાપર મારવી એથી તેના ઘડો ફુટી જશે. તમારે તે બાંધને તેના ઘડાના પૈસા આપી સંતોષવી પછી તે ફુટેલા ઘડાનો કાંઠણો લઈ સાંજની વખતે જે બા

જુથી ઢારાં ચરીને ગામમાં આવતાં હોય તે ઠેકાણે જઈ બેસવું. પણ તેટલામાં નજીક મંદીર કમાડ બંધ હોયતેવું એવું પછી જે વખતે ડોરો ગામમાં પેસવા માંડે તે વખતે ને કાંઠલો દુરખીનની શાક્રક મોં આગળ ધરવો તો તમને ઢારના ટોળામાં જે ઢાર છેલ્લું દરવાજામાં પેસે તેને માથે ખવીશ બેઠેલો જણાશે, તમારે તે વખતે હુંશીચારીથી તેના માથાપરનો ટોપ ખેંચી લઈ પાસેના મંદીરમાં પેસી જઈ દ્વાર બંધ કરી દેવાં. જ્યારે તે ખવીસ ઈષ્ટદેવના સોગન ખાધ તમને વશ થવાનું કબ્જુલ કરે ત્યારે દ્વાર ઉઘાડી તેને ટોપ પાછો આપવો. પછી તમે તેને જે વખતે બોલાવશો તે વખતે હાજર થઈ તમારું બતાવેલું કામ કરશે. પણ તેને સાધતાં સાવચેતી એ રાખવાની છે કે જે ટોપ લઈ નાસી જતાં તેના હાથમાં સપડાઈ જવું નહીં, નહીં તો હેરાન થવું પડશે.

* સ્ત્રી વશીકરણ વિધા.

જે દિવસે ગર્ભવતી સ્ત્રી અથવા ઘાંચી મરી જાય તે દિવસે તેનું મડદું જે જગ્યાએથી જવાનું હોય તે જગ્યાએ એક બેવડીયો પેસો (ઢબુ) મુકવો પછી જ્યારે તેનાપર થઈ મડદું જાય ત્યારે તે ઉપાડી લેઈ મુંગે મોઢે ઘેર જઈ લુગડાં કાઢી શમશાને જઈ જ્યાં તે મડદું ખાળી લોકો

* આ નિશ્ચાનીવાળા વિષયો મેં સાંભળેલા છે તેમ ખરો ખોટો વિશે મારો મત કશો હાલ આપી શકતો નથી. કારણ કે તે વાત કોઈ જુદાજ રૂપની છે માટે.

નહાતા હોય ત્યાં તેમના ભેગા નાહી લેઈ સર્વેના ગયા પછી તે મઠાની રાખમાં તે ઢળ્યુ (બેચડીઓ પેસો) ચોળી લઈ ઘેર આવી લોઢાની દાખડી કરાવી ઉપરના ઢાંકણમાં તે ઢળ્યુ જડાવવો આદલી ક્રિયા મુંગે મહોડે કરવી પછી જો સ્ત્રી વસ્ત્ર કરવી હોય તે સ્ત્રીના જમણા પગની રેત લેઈ તે દાખડીમાં પુરવાથી તે વશ થાય.

સ્વપ્ના સમજવાનો સાર.

- ૧ સિંહ રથ, ઘોડા રથ, બળદ રથ, તેમાં બેઠા એવું દેખે તે રાજા થાય.
- ૨ ઘોડા, વાહન, વસ્ત્ર, ઘર કોઈ લઈ જાય છે એવું દેખે તો રાજ્ય લાય શોક બંધ વિશેષ અર્થ હાણી વિગેરે થાય.
- ૩ સૂર્ય, ચંદ્ર, ગણ્યું પીકું દેખે તો પૃથ્વીનો ધણી થાય.
- ૪ સરેદ હાથીપર બેઠા. નદી કાંડે સાલતું કરું છું—સમસ્ત દેશ પતિ થાય.
- ૫ પોતાની સ્ત્રીનું હરણ—ધનનો નાશ થાય.
- ૬ ઘોળા સરપે જમણી ભુજાએ ડખ દીધો દેખે તો—રાત્રીમાં સહસ્ર સોનૈયા પામે.
- ૭ માણસનું મસ્તક, મરણ, ભુજ, ખાઉં છું—રાજ્ય પામે.
- ૮ કાળી ગાય. ઘોડા. હાથી, પ્રતિમા દેખે તો શાર્ંગ થાય. તે સિવાયની કાળી ચીજ માઠી સમજવી.
- ૯ માકું સ્વપ્નું દેખી દેવની પુજા દેખે તો—સારી વસ્તુ પામે.

- ૧૦ ધરે, અક્ષત, ચંદન—મંગળિક થાય.
- ૧૧ રાજા, હાથી, ઘોડા, સુવર્ણ, બળદ, ગાય—કુટુંબ વૃદ્ધિ થાય.
- ૧૨ રથ બેઠો જાય—રાજા થાય.
- ૧૩ તાંબુળ, દહીં, વસે, ગંદન, જાય, બકુલ, કુંદ, મય-કુંદ, કુંદ્ર, વૃક્ષ—લક્ષ્મી પામે.
- ૧૩ દીપ, પાના, ફળ, પદ્મ, કન્યા, છત્ર, દ્વજ, હારાદિક આભરણ—લક્ષ્મી મળે.
- ૧૫ હરણ, પ્રહરણ, ભુષણ, મણી, મોતી, કનક, રૂપું, કાંશાનું વારાણ વગેરે લઈ જતું દેખે તો ધનની હાની થાય.
- ૧૬ બારણા, ભાગોળ, હોંડોળો, પાવડી, ઘર ભાગ્યાં દેખે તેની સ્ત્રી મરણ પામે.
- ૧૭ પગરખાં છત્ર લાઘ્યાં દેખે અથવા તીક્ષ્ણ તરવાર દેખે તો પરદેશ જવાનું થાય.
- ૧૮ જે વહાણમાં ચડ્યો તે ભાગ્યું ને પોતે તરી નીકળ્યો તો પરદેશ જાય ત્યાં લક્ષ્મી પામે.
- ૧૯ આંજવાથી નેત્ર રોગ રોમ છે દેખે—ધનનો નાશ થાય.
- ૨૦ ભેંસ, ઉંદ ઉપર ચઢી દક્ષિણ દિશાએ જાય—તે ન-ક્ષી મરણ પામે.
- ૨૧ કમળાકર રતનાકાર જો પુર્ણ નંદી તથા તીવ્રનું મરણ દેખે તો ઘણું દ્રવ્ય પામે.

- ૨૨ કાથ પીઉં છું—અતીસારના રોગ થાય ને મરે.
- ૨૩ જાત્રાએ જાય પુજા કરે—ફળ વૃદ્ધિ થાય.
- ૨૪ દહ સરોવરે કમળ ઉગ્યો દેખે—કેડા રોગે મરણ પામે.
- ૨૫ હાથી; ઘોડો, ગાદલું, સિંહાસન ઘરનાં વસ્ત્ર એટલું ગયેલું દેખે રાજાનો ભય થાય.
- ૨૬ હથિઆર, આભરણ, મણી, મોતી, સોનું અને રૂપું એટલાં વાનાંના નાશ દેખે તો—તેનું ધન જાય અને માન પણ જાય.
- ૨૭ પોતાની સ્ત્રી કેાઘ લઈ જાય છે—સંપદાનો નાશથાય.
- ૨૮ પોતાની સ્ત્રીને કેાઈ દુઃખ દે છે—કલેશ ઉત્પન્ન થાય.
- ૨૯ જાત્ર માંદેની સ્ત્રી કેાઘ લઈ જાય છે—તેના ભાઈ પ્ર. મુખ બંદીખાને પડે.
- ૩૦ પોતાનો ઢાલીઓ, પક્ષંગ, ખાટલો, ઘોળું વસ્ત્ર દેખે પીડા ઉપજે.
- ૩૧ માણસના પગનું માંસ ખાઉં છું—રાજા થાય.
- ૩૨ પદ્મ સરોવર, સમુદ્ર, નદી ઉતરતો દેખે—ઘણું દ્રવ્ય પામે.
- ૩૩ ઉનું પાણી, ગાયનું છાણ ગોળમાં ભેળવેલું પીકું—અતીસારના રોગથી મરે.
- ૩૪ દેવમુર્તિની પુજા કરું છું—સર્વે પ્રકારે વૃદ્ધિ થાય.
- ૩૫ દ્રવ્ય ઉપર કમળ ઉગ્યું દેખે તો—તેનું શરીર કેાડા રોગે વિનાશ પામે.

સ્વપ્ન ફળવાનો સમય.

જે પુરૂષે જીતેંદ્રી પંચ ઈંદ્રી જેણે વશ કર્યા હોય તેવા પુરૂષોને સ્વપ્ન ફળે છે.

રાત્રીના પહેલા પોહરનું સ્વપ્ન એક વરસે ફળ આપે.

રાત્રીના બીજા પોહરનું સ્વપ્ન છ માસે ફળ આપે.

રાત્રીના ત્રીજા પોહરનું સ્વપ્ન ત્રણ માસે ફળ આપે.

ચોથા પોહરનું સ્વપ્ન એક માસે ફળે.

સવારે ઘડી રાત પહેલાં દસ દિવસે ફળે.

મુર્ય ઉગતી વખતે આવે તે તત્કાળ ફળે.

માઠું સ્વપ્ન લાગે તો પછી મુઠું રહેવું, અને કોઠને કહેવું નહીં. સાડ સ્વપ્ન ગુરૂ પાસે કહેવું અથવા ગૌમાતાના કાનમાં કહેવું. સાડ સ્વપ્ન દેખી મુઠે તો ફળ ન પામે. કોઠ સ્વપ્ન મુરખને ન કહેવું.

માણસને માકડું બનાવવું.

કોઈ માણસની કદી મશ્કરી કરી ગમ્મત મેળાવવી હોય તો તેને કહેવું કે ભાઈ તારો અવતાર માંકડાનો લાગે છે. તે કહેશે નહીં હું તો માણસ છું તો કહેવું કે જરી આરસીમાં તારું મોં જોઈ લે એમ કહી તેને આરસી આપવી તેમાં જોવા દેવું પછી તેને કહેવું કે જો કેવું કાળું દેખાય છે તે કહે તો કે ના એ તો છે તેવું ને તેવું છે. ત્યારે તેને કહેવું કે ઠીક છે. ત્યારે હું તને જ્યાં મુઠી કહું

ત્યાં સુધી તારી આંખો તું બંધ રાખ્ય હું તને અડક્યા વિના તારું મોં તથા હાથ કાળા કરી દેખાડું એમ કહી તેની આંખ બંધ કરાવી એક થાળીને દીવો ધરી તળે મેસ પાડી તે થાળીમાં પાણી ભરીને ને રાખસના હાથમાં આપવી પછી તેને કહેવું કે થાળી ગોળ ફેરવ એટલે તે ગોળ ફેરવવા માંડશે તેથી નિચેની મેંસ બંધી તેના હાથે ઘાંટી જશે. પછી તેના હાથમાંથી થાળી લેઇ લેવી અને કહેવું કે તારા હાથ મોઢે ફેરવી જો તે હાથ મોઢે ફેરવશે કે બંધી મેંસ મોંઢે ચોટશે પછી તેના આંખો ઉઘડાવી હાથમાં આરસી આપશો તો તે કાળો ચહેરો જોઇ સર-માઇ જશે.

રાક્ષસ જોવાની જુક્તી.

દિવસના ખાર વાગે તરફે ઉંઝા રહી તમામ પડછાયા સામુ તમાર ત્રણ મિનિટ સુધી એકી નજરે જોઇ રહેવું તે વખતે મન પણ વશ રાખવું, ખાદ થોડે દુર એકદમ નજર નાંખવાથી તમારી નજરે ધુમાડાના રંગનો વિકાળ રાક્ષસ દેખાશે જેનું માથું આકાશમાં ને પગ પાતાળમાં.

હઠીલો હજમ બનાવવાની કળા.

એક કાગળનું ગોળ પુતળું કરવું પછી તેની નીચે ઢોઢાનો અડધો છાસ મુકી તેપર કાગળ લગાડી એક અજ-ચળી હજમનુ ચિત્ર કરવું ખાદ તેને ગમે તેટલી વખત નિચે નમાવશો તો પણ તે હઠીલો હજમ અકારદ્યા કરશે.

બહુધ વાસણ

એક દીનના પતરાનો બે અથવા ત્રણ ઇંચ પોહોળો અને પાંચ છ ઇંચ ઊંચો હોયો બનાવવો અને તે ડબ્બાનું મોઢું ત્રણ ઇંચ પહોળું રાખવું અને તે ડબ્બાના તળીએ સોપ જેવા ઢીણાં ઢીણાં કાંણાં પાડવા બાદ તે વાસણનું મોઢું ઉઘાડું રાખી એક પાણીથી ભરેલા વાનણમાં તે મુકવું, પછી તેમાં પાણી ફેડી મજબુત બુચ મારી ગમે તે રાખસને આપી તેની પાસેથી તેનું ઢાંકણું ઉઘાડાવવું જેવો તે ઢાંકણું ઉઘાડશે તેવોજ તે પાણીથી ભીજાઈ જશે.

પ્રાચીન સમુદ્રીક લક્ષણનો લાભ.

૧ જેના નખ, પગ, હાથ, જીભ, હેઠ, તાળવું અને આંખોના ખુણા રાતા હોય તે સમાંગ લક્ષ્મી ભોગવે.

૨ જેની કાખ, છાતી, કોટ, (ગળાની હડપચી) તથા ગળાનો હડીયો, નાક, નખ ને મુછ એ છ ઘણાં ઉંચાં હોય છે પુરૂષ સર્વ પ્રકારે ઉન્નતી પામે.

૩ એ હાંત, ચામડી, કેશ, આંગળીના પર્વ એટલી રેખાઓ અને નિચે પાંચ જેનાં પાતળા સુકા હોય તે ધનવાન થાય.

૪ તેમ સાત અંતર નાક, ગળાનો ચણીઓ અને ભુજાઓ એ પાંચ જેનાં લાંબા હોય તે રાખરાનું આશુચ્ય લાંબુ સમજવું, તે ધનવાન થાય ને પ્રાકૃતી નિપજે.

૫ લલાટ, પેટ અને મુખ એ ત્રણ જોનાં મોટાં હોય
તે રાજા થાય,

૬ શ્રીલા, જંઘા અને પુરૂષ ચિન્હ ઢુંકા હોય ને રા-
જા થાય.

૭ બેલવાનો સ્વર, હુંડી, સાત ત્રણ ગંભીર હોય
તે પૃથ્વીપતિ પરમાર થાય.

૮ આંખ શરેદ. કાબરચીત્રી, લાલ તે સપ્ત મીઝજ
નો, બેશરમ, લુચ્ચો અને ઓછી અક્કલનો સમજવો.

૯ નાની દાઢી, તેજ આંખ, ખોલી પેશાની માથા-
માં પુસ્કળ વાળ—તેનાથી દુર રહેવું તે ઝેરી સાપ જેવો
સમજવો.

૧૦ લાલ શરણી રંગના સખત—બહાદુરી દમંગની
ગંધુરરતી, નરમલાલ, નાતવાની ધાસ્તી, બીકણ, બણું
ઘતરાજ માણસ સમજવો, કાન ને ખાંધ ઉપર બાળ હોય
તેઓ હીમતવાન પણ બેવકુફ, પેટને છાતી ઉપર ઘણા
બાળ હોય, રોગી થવાની નીશાની જીલમગારીના કામો
કરવાવાળો થાય. પીળા બાળ ચોરી ગુસ્સો બેવકુફ ક્ષેત્રે
કાળા ભમર બાળ અક્કલ ને વિચારવત થાય. કાળા ને
શતા રંગના વિચાર સન તોડ જાણનાર થાય.

૧૧ કપાળ મોટું, ભવાં આગળ કરચલી નહીં હોય
ઢંઢા બખેડા કરવાવાળો થાય. નાની પેશાની કમીના પણ
સાધારણ પેસાની અને ભવાં આગળ કરચલી હોય
સાચો હુશીઆર સજીવો.

૧૨ મોટા કાન મુરખાધવાળો, મરદીનો ભંડાર, ટુક મીઝાજનો હોય, નાના કાન મુરખ ચોર સાધારણ સમ-ધારણ વિચારનો જાણવો.

૧૩ ભવાં મોટા કાળા બોલવામાં ઘણી સખ્ત ભાષા વાપરે, કાનની વચ્ચેના ભાગસુધીમાં લંબગોળ ખેંચાયેલા હોય તો તે ખોટી ડીંગ મારનાર ને મગર હોય.

૧૪ આંખ લીલા રંગની ઘણાજ ખરાબ ને તેજસ્વી અદેખો, ઠરેલી આંખો, નાદાનીયત, શીતળી, હરકત કરનારો, નઠારો, રાત્રી આંખ બહાદુર, હુશિઆર, આંખની કીકીની આસપાસ પીળો રંગ ચા તેવા પીળા રંગની આંખો તોફાની, ફીસાદખોર, આંખ લાંબી, પહોળી, નાની, મોટી, રંગ રૂપમાં સમધારણ અક્લમંદ હુશિઆર ને પાક દાનત પાર બતાવે.

૧૫ નાક નાતું—નરમ સ્વભાવનો, વાંકું—બહાદુર, પહોળું—ઠોસ્તદારી, વેપારમાં મશહુર થાય, મોટા નસ-કોરાવાળો—કરજ કરનારો ને લુચ્ચો હોય, ડાંડી આંખ સુધી પહોળી હોય, જીઠાનો પીર સમધારણ અક્લવાળો હુશિઆર.

૧૬ મોઢું મોઢું—અક્લવંત ને બહાદુર થાય.

૧૭ હોઠ પીળો—બેવકુફ ને ખરાબ. લાલ હોઠ—દા-હસો ને શાણો હોય.

૧૮ દાંત વાંકા ને સ્ત્રીધી હાર વગરના—મકરખાજ

ને યુરી વાતનો ફીટુરી. સીધી સરખી હારમાં—પ્રમાણીક
ધનસાદી.

૧૯ ગાલ ફૂલેલ ને માંસના મરેલા—બહ ખાસીયત
નો, જાહેર ખરાબ, પીળા ગાલ—ખરાબ ખસુલતનો છે,
સાધારણ રીતસર સારો.

૨૦ અવાજ મોટો બહાદુર નાનો બદગુમાની વહેમી
સાધારણ સારો કાયદો કરનાર, ગુંગણો મુરખ હેવાન આ
સ્તે બોલે તે લાયકાતી બતાવે છે, વાતો કરતાં હાથના
આળા બતાવનાર શાલો હુશિયાર.

૨૧ ગરદન ટુંકી મકરબાદ, ફીસાદીખેર હુરામતું ખા
ઉ, બીજાનું યુર હમેશાં ધચ્છનારો અને બીજાનું સાર
થશે નાખુશ ને દગલબાજ, લાંબી પાતળી સાથો ને પર-
મેશ્વરનો માણસ.

૨૨ છાતી ને પેટ, મોટું પેટ સાદ ખરાબ ને મોટો
સમજવો સાધારણ છાતી અને પેટ અક્કલવાળો ને શાલો.

૨૩ ખાંધ ને પીઠ પોળી જોરાવર પણ અક્કલ થોડી
નાણુક ખાંધવાળો અધરમ ને ખરાબ સમજવો.

૨૪ હાથ ને આંગળાં લાંબા—શાલો હીકમતી.

૨૫ પગનો નળો જાડો—નાદાનીનો નીશાની તથા
ગુંડાખખેર સાધારણ બુદ્ધિવાન સમજવો.

૨૬ આંખના રંગ—બહુ રંગની આંખો મિત્ર વધા
રે બહુ આંખ સ્ત્રીની હોય તો નાણુકાધ પ્યાર બીજાની
મરણ સાવવી. દુઃખો મોટે દીલસાજ બતાવવી પોતાને

કિંસાહ ગણવાનો ગુણ પોતાના પતિને ધૈર્ય હૃદય બાજુ નાર સ્ત્રીજાતિના સઘળા કોમળ ગુણો તેનામાં હોય, બદામી આંખ રાતરને વધારે કદાપી સ્ત્રીની આંખ બદામી રંગની હોય તો અંદેખાઈ નીરહયતા અને વીશેષ જોડલા ગુણ બીલાડીના છે તેટલા ગુણ તેવી આંખવાળી બધરીઓમાં હોવા જોઈએ ને પુરૂષની બદામી આંખ હોય તો વહેમી જીંદગી મારે તેમના બે પરવારી બીજના દુઃખની બેદર-કારી શુરો હોંમતવાન ને ડામાડાલીયો થાય પણ મિત્રના કામમાં તપર રહેનારો હોય. રાખોડી રંગની આંખ સ્વ-ભાવનો થડો પણ ખરેખરો દીલાસોજ હોય છે. ક્વીના ગુણ પણ તેમાંજ હોય છે, સ્ત્રીલા રંગની આંખવાળા મા-ણસો હલકા, ઘાતકી અને લુચ્ચા સમજવા.

સરપતા ડાંખ ઉપર તરતના ઉપાય.

પહેલો—જે માણસને સર્પે ડાંખ દીધો હોય તેના હોઠ, જીભ વિગેરેમાંના ભાગ ફટેલા અગર ચીરા પડેલા ના હોય અથવા કોઈપણ દાંત હાલતો ન હોય તો પોતે અથવા પોતાને કંઈ હરકત હોય તો પોતાના રોગ વિનાના બીજા માણસ પાસે તે ડાંખવાળી જગ્યા ફેટલીક્યાર ચુસાવવી પણ ધ્યાનમાં રાખવું કે ચુસતાં થુંક બીલકુલ ગળવું નહીં. પછી ચુસનારાએ બ્રાન્ડી અગર કોઈપણ જાતનો જલદ દારૂ અથવા કોલનવાટર એ ત્રણમાંથી જે હાજર હોય તેના ચાર પાંચ કોગળા કરવા.

બીજો—ફરડેલી જગ્યાના ચાર પાંચ આંગળા દુરની

ઉપરનો ભાગ દારીથી અગર ગમે તે કપડાથી ઘણો મજબુત બાંધી લેવો તે એવી રીતે કે તે દારી અગર કપડું માંસની અંદર પેસી જાય. વળી તેના ઉપર ચાર પાંચ આંગળ દુર બીજીવાર એમ ત્રણ ચાર ઠેકાણે મજબુત બાંધવાથી ઝેર શરીરના બીજા ભાગમાં ફેલાશે નહીં પછી ડાંખવાળી જગ્યા ઉપરથી ચપ્પુવડે લોહી કાઢવું એટલે ઝેર લોહીના સાથે બહાર નીકળી જશે પછી લોહાના ખીલાનું માથુ આગમાં ઘાલીને અથવા બળતો ફેંચતો લઇને બે ઈંચ સુધી તે દાબી રાખવો.

વીંછીની વેદના વીસરાવનારી વીસ વરીકરણ.

૧ ડાંખવાળા ભાગ ઉપર ગ્યાસલેટ તેલ (કેરોસાઈન) મારી પેડે ઘસવું.

૨ મોટા છ ડાંખવાળા કાંદાનો છુદ્દા કરી ચટકાવાળા ભાગ ઉપર તે છુદ્દાને ખુબ ઘસવો.

૩ કપાસનાં પાંદડાં અને ચા એકઠા વાટી ડાંખ ઉપર લપ કરવો.

૪ ઘોળી સોટોડી અગર કપાસના મુળ ચાવવાથી ઝેર ઉતરી જશે.

૫ નેપાળાને પાણીમાં વાટી ડાંખ ઉપર ચોપડવું.

૬ દીવાસળી ઉપરનું ફાસફરસવાળું લાલ ટપકું પાણીમાં ઘસી ડાંખ ઉપર ચોપડવું.

૭ વજનાગ વાટીને ડાંખ ઉપર ચોપડવું.

૫૧

૮ નવસાર અને હરતાળ પાણીમાં વાટી ઠંખ ઉપર લગાડવી.

૯ વીંછી ડંખે કે તરત આડડાના પાનને હથેળીમાં મસળી જરા રસ કાઢી તે રસ સુવચાથી છોંક આવશે તે ઝેરનું જોર જતું રહેશે.

૧૦ ડંખે કે તુરત જગલ અનાર પેતાના શરીરના ગમે તે ભાગનો પરીનો સુવચાથી ઝેર અડશે નહીં.

૧૧ કોળાના ડીંટડાને પાણીમાં ઘસીને ઘોપડવું.

૧૨ વેગણના મુળીઆને પાણીમાં ઘસી ચોપડવું.

૧૩ પાણીમાં નિમક (મીઠું) મેળવી આંગ્રામાં છાંટવું.

૧૪ જાળવાના લાટડાની રાખ પાણીમાં મેળવી ચોપડવી.

૧૫ આદમસાર ગંધકને જમ્બ્યાના પેસાળમાં મેળવી લગાડવું.

૧૬ ખાટા લીંબુનો રસ ચોપડવો.

૧૭ અરીઠાનું ફીણ કાઢી ડંખ ઉપર ચોપડવું.

૧૮ કવચથી છોળી પાણીમાં ઘસી પોતું લગાડવું.

૧૯ આડડાના કુમળાં પાંદડાં છુંદી આંગ્રામાં.

૨૦ ખુબ દોડવા માંડવું.

સાતપડાનું સત્યાનાશ કાઢનાર ઉપાય.

સાતપડો પગના તળીઆં અગર હથેળીમાં થાય છે તેમાં ઘણી અગલ જાય છે તે જલદી પાકતો નથી તેમ સારે. પણ થતો નથી.

૫૨

૧ એરંડીઆના વાસણમાં દીવેલના ઠરા નામથી એળ થાતો જમલો નાએ ઠરી રહે છે તેને ગરમ કરી સાતપડા ઉપર બાંધવો.

૨ જખતાર, મનસીળા, હરતાળ, સિંદુર, ગંધક તથા કસીસને સરખે વજને લઈ મીઠા તેલમાં ઘસી તે દિવસ માં બેવાર દરદ મટે ત્યાંસુધી લગાડવું.

૩ સુકા મરચા, મીઠું અને સુકી હળધરને સરખે વજને લઈ બારીક વાટી સાતપડા ઉપર બાંધવું.

દાઝયા ઉપર ઉપાય.

૧ દાઝેલા ભાગ ઉપર તરત ગળી અથવા ખડી પાણી વાટી ચોપડવી.

૨ વાંસનો કકડો બાળીને તેની રાખ કંતાનના તેલમાં મેળવી ચોપડવાથી અંગ આગ એલાવશે.

૩ લખવાની સહી બળેલા બદન ઉપર ચોપડવી.

૪ છાશ, દહીં, આદી ગમે તે શરકો દાઝેલા ભાગ ઉપર ચોપડવો અગર તેમાં બોળી લુગડું તેમાં લીના સુકું સુકવું.

૫ ગોળ અથવા લાલખંડ દાઝેલા ભાગ ઉપર દાખવાથી પ્રથમ તો પીડા કરશે પણ પાછળથી પરીણામ સારૂ આવશે.

૬ લીનાં સુકાં ઇંડાંની સરેતી ચોપડવી.

૭ કળી ચુનો ૮-૧૦ તોલા લઈ ચાલીસ રૂપીઆભારના નવ ફેર પાણીમાં ગાળી લઈ તેટલું જ તેમાં અદસી

નું અગર છેવટ તલનું મીઠું તેલ મેળવવું તેને ખુબ લટ્ટી
સાફ થાય ત્યાંસુધી દિવસમાં બે ચારવાર બળેલા ભાગ-
પર લગાડવું.

૮ બળેલા ભાગ ઉપર આન્ડી ચોપડવી.

૯ ગોળના પાણીથી લીના સુકું ભાંજવેલું કપડું
મેળવું.

કાનનું કષ્ટ કમી કરવાનો કીમીયો.

કાન સેજ દુઃખે તેમાં ચસકા થાય અથવા વહે તેના
અકસીર ઉપાય.

૧ ગલગોરાના કુત્તના લીલા પાંતરાનો રસ કાઢી ૬
પડે ગાળી રોજ ગરમ કરી પાંચ સાત ટીપાં દિવસમાં બે
ત્રણવાર કાનમાં નાંખવાં એમ તે ત્રણ દિવસ કરવું.

૨ ગરમીથી દુખતો હોય તો ઓળા દુધના અથવા
ભાંજીના રસનાં ટીપાં નાંખવાં.

પાકેલા પર નીકળતા તથા બાસ મારતા

કાનના ઉપાય.

લીલો કુદીનો છુંદી તેના રસનાં પાંચ સાત ટીપાં બે
વખત દિવસમાં નાંખવાં એમ બે ત્રણ અઠવાડીયાં સુધી
કરવું, હમેશ પીચકારીથી કાન સાફ કરવો.

૩ ઢંઢુંખારનો વાટેલો છુદો ભરાવવો અને ઉપર લી
પુના રસનાં ટીપાં નાંખવાં, હમેશ પીચકારીથી સાફ કરવો.

બેહર બાંધ કરવાનો ઉપાય.

૧ આકાશના પાતરાં અગ્નિ ઉપર ગરમ કરી તેનારસ કાઢી તેમાં દીપાં પાંચ સાત દિવસથી ૧૪ દિવસ સુધી નાંખવાથી ઘાક ઉઘડી જશે.

૨ કુંગળી કાંદાના લીલા પાંદડાંના રસનાં ને તે ન મળે તો તેને છુંટી તેના રસનાં ચાર પાંચ દીપાં દરરોજ દિવસ ૮ થી ૧૪ સુધી નાંખવાં.

કાનનો મેલ કાપવાનો ઉપાય.

૧ મધ અને ઘુપેલ અથવા કાચા તેલને સરખે વજને લઈ જરા ગરમ કરી સેવાતું થયે કાનમાં દીપાં નાંખવાથી પોતાની રોજે મેલ બહાર આવે છે.

૨ જે કાનમાં કીડા પડ્યા હોય ને બહાર નિકળતા આવે તો જગ ઝેળીયાને વાટી ગાયના ધીમાં ઉકાળવેા પછી તે ધીને કાનમાં સુકવાથી કીડા મરી જાય છે.

કાગ બિલાડી અગર.

૧ રેવંચીના શીરો ટાંક ૧, સીકોતરીયા ટાંક ૧ અને ગસવતી ટાંક ૧ ને કુમારના રસમાં ઘસીને ચોપડવાથી પાકીને ફાટી જશે અગર બેશી જશે.

૨ ઇંડાની સફાતી કળીચુનાને સરખે હીસ્સે મેળવી તેમાં રૂઠું પોતું સીંજવી સીના સુકું મુકવું.

૩ વડના અથવા ઉમરાના ઝાડના દુધને કોરા કપડા ઉપર લગાડીને બાંધવું.

૫૫

૪ કુંગળી કાંદાની પોટીસ બાંધવી.

૫ ગુગળ, રાઈ, મુળાના માથાના ધર્વસ અને કળીચુ-
નાને સરખે હીસ્સે લઘ બારીક વાટી જુના તથા નરમ ગો
ળમાં મેળવી મલમ જેવી કરી તેની પટી લગાડવી.

ખીસને ખસતાં કરવાનો ખુરમો.

ખુખસુરતીના બાધરા ખીસ ગરમ વસ્તુ બાધાથી
હસ્તાન તથા ધાતુ વધુ જવાથી ચામડી મેલી રાખવાથી
અને ઝાડો કબજ રાખવાથી થાય છે.

૧ હલકો જુલાબ બે ત્રણ વખત આંતરે લેવો.

૨ ગોરૂચંદન અને મરી ઘસી ખીસ ઉપર ચોપડવું.

૩ ભેંસના કાનમાંનો મેલ લીંબુના રસમાં મેળવી
લગાડવો.

૪ ટંકણખાર નવસાર તોલા ૦૧ લઘ ત્રણ તોલા જડ
લાલ મેળવી લીના સુકું લગાડવું.

૫ ચાર તોલા અંગુરી સરખો અને બે તોલા મધને
મેળવી લગાડવું.

૬ કઠવા વાલ તથા જવના આટાને સરકામાં મેળવી
લગાડવો.

૭ ટંકણખાર તોલા ૦૧ સાર તોલો ૧ લીંબાના રસ
ના તોલા ૧૨ ને મેળવી લીના સુકું લગાડવું.

૮ મીઠા તેલ તથા ચુનાના પાણીને સરખે સાગે મેળ-
વી લગાડવું.

૯ કાળી દ્રાક્ષ વાટી ચોપડવી.

સલેખમ સાર કરવાની સુચના.

- ૧ ઠંડી હવામાં બહાર નિકળવું કે ફરવું નહીં.
- ૨ ગરમ ઘરમાં રહેવું ને છાતી ગરમ રાખવી.
- ૩ ગરમ પાણીથી પગ ઝારવા.
- ૪ ગરમ પામીમાં શર્ક નાંખી પગ ઘોળવા.
- ૫ ગળે બંધ બાંધીને પોશાક ગરમ પહેરવો.
- ૬ ગરમ દુધ તથા ચા પીવી.
- ૭ નાક ઉપર લવન્ડર અથવા ફોલિનવોલર ચોપાવું
અથવા રમાલમાં છાંટી મુઘવું.
- ૮ ઐરંડીયુ અગર છેવટ કાચું તેલ દીવા ઉપર ગરમ
કરી મુતી વખત નાક ઉપર ચોપડવું.
- ૯ ચોવીસ કલાકસુધી પાણી અગર કંઈ પ્રવાહીવસ્તુ
પીવામાં ન લેા તો પછી તદ્દન સલેખમનો નાશ થાય છે.
- ૧૦ સરડકીયાં સલેખમવાળાએ તમખીર મુઘવાની
દેવ રાખવી.
- ૧૧ મુતી વખત દાળીયા ખાવા ને પાણી ન પીવું.
- ૧૨ કાગળના કાકડાને સળગાવી નાકમાં દમ ખેંચી
ધુમાડો લેવો.
- ૧૩ કાચના કટકા ધીમી આગ ઉપર તપાવી કપુર
લલરાવી જે ધુમાડો નિકળે તે મુઘવો.
- ૧૪ એલચી તથા લવંગ મોઢામાં રાખવાં.
- ૧૫ હાંગ પાણીમાં નાંખી પીવું.

દાંત મર્દન.

દાંત એવી શાસ્ત્ર આપનારી તથા ઉપયોગી ચીજ છે કે તેનું સંરક્ષણ કરવામાં કાળજી રાખવી જોઈએ. આપણા દરેકમાં પ્રથમ પ્રભાતમાં ઉઠી દત્તધાવન કરવાનું કામ છે જે ઉપરથી દાંતની કુદલી સંભાળ રાખવી જોઈએ તેના અડસટો નિકળે છે. વાસ્તે દત્ત મર્દન સાથે મંજનનો ઉપયોગ કરવાથી દાંત સજ્જડ થાય છે મોંઢાની છારી તથા અત્યંત કંઠાળો ઉપજાવતી બસા દુર થાય છે પોચા પડી ગયેલ અવાળેમાંથી લોહી નિકળે તે બંધ થાય છે અને દાંત સરેલ મોતીની હારડી જેવા સુંદર લાગે છે.

હીરા બનાવવાની રીત.

ચોખો કાસ્ટીક પોટાસ ૧૬ તોલા, શપેનો ૮૫ તોલા, બોરાસીક આંસીડ ૪૧૧ તોલા, આરસીનીઅમ આસીડ ૫૧૧ વાલ, ઘણીજ ઝીણી રેતી ૫૦ તોલા એ સઘળી ચીજો ઘણી ચોખી એક મુસમાં ભરી ભડોમાં ૨૪ કલાક મુઘી માળવી, પછી તેને ધીમેધીમે ઠંડી પડવા દેવી. આ મેળવણીમાંથી મરજી મુજબ ચીજો બનાવવી. તે આખેહુબ હીરાની બનાવેલી હોય તેવી લાગશે.

મોશમ વગર ઝાડ ઉપર ફળ લાવવાની રીત.

ખાતરની સાથે નવસાર અને ચુનો મેળવીને ઝાડના મુળમાં નાંખવાથી મોશમ વગર ફળ આવશે.

સોનું બનાવવાની રીત.

(બાર રૂપીએ તોલાની કીંમતનું સોનું) “રૂપેની-શકોપર” એટલે રૂપેનદેશથી આવતું ત્રાંચુ ફા પેનીવેઢ, ચાંચુ રૂપું, ૩૫ પેનીવેઢ, સોનું (ગીનીનું સોનું) ૨૬ પેનીવેઢ, પ્રથમ ત્રાંચાને મુસમાં ગાળી તેમાં રૂપું તથા નાંખી ગાળીને મેળવણું.

કાગળ ઉપર લખેલું દેખાય નહીં તેવી સાહી.

હરડાના પાણીથી લખેલું હોય તેના અક્ષર દેખાશે નહીં પણ તેની ઉપર હીરાકરીના પાણીથી પીછાં ફેરવવાથી અક્ષરો તરત કાળા રંગના થઈ જશે.

લાકડાના પાટીયા ઉપર સોનેરી અક્ષર

પાડવાની રીત.

પહેલાં પાટીયાની જમીનને જેવા રંગની બનાવવી હોય તેવી રંગીને ઉપર પીળા રંગના અક્ષર અથવા નંબર નાંખવા, પછી તે ઉપર ગોઠ્યે ઓઈલ સાઈઝ લગાડવું અને તે અક્ષર સુકાવા આવે એટલે ઉપર સોનેરી વરખ લગાડવો પણ તે લગાડતી વખતે વરખને પવન લાગે નહીં તેની સલાખ રાખવી, નહીં તો વરખ ઉડી જશે પછી ઉપર વારનીશ લગાડવું જે ગોઠ્યે ઓઈલ સાઈઝ બનાવવું હોય તો બેઝતેલમાં જરા હડતાલ નાંખી સારી પેઠે ધૂંદી થઈ કરવું. અને પાતણુ કરવું હોય તો તેમાં દરપીરન તેલ નાંખીને મેળવવું.

આગમાં બળે નહીં તેવું છાપડું કરવાની રીત

ચુનો, મીઠું અને રાખ એ ત્રણ ચીજને સાથે મેળવી અપરાને તળે ઉપર લગાડયું હોય તો આસપાસના ઘરમાં આગ લાગે તે વખતે આ છાપડા ઉપર દેવતા પરવાંધીપણુ સજગસે નહીં. જો સરેત રંગ પસંદ ન હોય તો તેમાં થોડુંક દીવાલું કાજળ ઉમેરી કાળો રંગ કરવો.

દુધમાંથી પાણી શોધી કાઢવાની રીત.

દુધમાં નાઈટીક આસીડનાં એક બે ટીપાં નાંખતાં જ જો પાણીનો ભેગ હશે તો દુધ અને પાણી છુટાં પડી જશે.

ચોખ્ખું મધ પારખવાની રીત.

મધમાં ખાંડ અથવા શાકરની આસણી લોળવીને વે. ચે છે, માટે મધનાં ૨૦ ટીપા તથા પાણીનાં ૬૦ ટીપાં લેઈ તેમાં થોડોક આલકોહોલ નાંખવો, જો તે મધ ચોખ્ખું હશે તો આ રીતથી તે દુધના જેવું સરેત થશે અને તેમાં આસણીનો ભેગ હશે તો તેમાંથી કાંઈ જેવો ભાગ છુટા પડી નિચે ઠરી જશે.

હોંગમાંથી ભેગ પારખવાની રીત.

હોંગના માંગડાને દીવાસળીથી સળગાવવો, જો તે કપુરની માફક એકદમ સળગી ઉઠે તો જાણવું કે તે હોંગ સાચી છે અને ન સળગે તો ભેગ સમજવો.

માંકડ દુર કરવાની રીત.

જે જગામાં માંકડ ભરાય બેઠા હોય તેમને ખંભેરી કહાડી તે જગાએ કપડાં ધોવાના સાબુના ઉકાળેલા પાણી-થી ધોઈને સાફ કરી નાંખવી પછી તેપર દરપેદારન કે ગ્યારાલેટ તેજ લગાડવું તેથી ફરી માંકડ થશે નહીં.

અમત્કારી જીસાબ.

એક સાફ પાણીછલું નાળીએર લઈ તેને કાણું પાડી તેમાં નેપાળાનાં છાલેલાં બીઆં મોંસુધી ડાંશી ડાંશીને ભરવાં અને નાળીએરમાંનું પાણી એમનું એમ રહેવા દેવું, પછી તેને લાકડાનો મજબુત ડાટો મારી તે ઉપરકામાં પડ મટી કરીને તે નાળીએરને પદર દિવસ સુધી ઉકરડા-ડાટીને કાઢવું, પછી અંદરના નાળીએરનું પાણી ટોપડ અને નેપાળો સર્વેને બારીક વાટચા પછી એક સ્વચ્છ કા-ચની બાટલીમાં ભરી રાખવું. જ્યારે રેય લેવાનો હોય ત્યારે તેના લેપ ફક્ત કુંટી ઉપર કરવો. એટલે થોડા વખત-માં જીસાબ લાગશે. જીસાબ બધ કરવો હોય તો લેપ ધોઈ નાંખવો એટલે જીસાબ બધ થશે.

કપડાં જલદી સળગે નહીં એવાં કરવાની રીત.

નાના બાળકો બત્તીની સાથે રમત કર્યાથી તેમના કપડાં જલદી સળગી ઉઠે છે, તે કપડાં જલદીથી સળગી ન ઉઠે એવાં કરવાં હોય તો કપડાંને ધોતી વખતે જલદ

ફટકડીના પાણીમાં બોળીને નીચોવ્યા વગર સુકવવાં, જેથી તે કપડાં જલદી સળગી ઉઠે નહિ.

નાચતી જાદુઈ વીંટી.

એક પોલી વીંટી બનાવવી તેમાં ઝીણું કાણું પાડવું પછી તે કાણામાં પારો ભરીને કાણાને મટોડીથી બંધ કરવું. પછી વીંટીને દીવા ઉપર ગરમ કરી ટેમલ ઉપર સુકવી એટલે જ્યાંસુધી પારો ઠાઠો પડશે ત્યાંસુધી ટેમલ ઉપર વીંટી ઉછર્યા કરશે.

લીંબુ કાપીને લોહી કાઢવાની કળા.

કપાસના ઝાડના લાલ ફુલનો રસ કાઢીને એક ચોખ્ખી છરી અથવા ચાકુના પાનાપર ચોપડીને સુકાયા દેવું સુકાય એટલે ફરીથી એ રસ લગાડવો. એ પ્રમાણે ત્રણ ચાર વખત કરી સુકવીને એ છરી અગર ચાકુથી લીંબુ કાપશો તો છરી અગર ચાકુના પાનાપર લોહીના બેવો રાતો રંગ દેખાશે.

પાણી ઉપર બળતું કરવાની રીત.

પાણીથી ભરેલા એક વાસણમાં એક કપુરનો કડો નાંખવો પછી તેને સળગાવશો તો તેમાંથી સરેલું રંગનાં બળતાં થશે. એટલુંજ નહિ પણ તે કપુરનો કડો બળતો પાણી ઉપર અબાધમ રીતે તરી આવશે.

વૈદકના વિષયો.

મોઢેણા ઉપર ખીલ થાય છે તેનો ઉપાય.

ઘણાખરા જવાન માણસના નાક તથા કપાળ તથા ગાલ ઉપર ખીલ થાય છે તેથી માણસનું સોહામણું મોડું બીચામણું દીસે છે, તે ખીલને દાખીને કહાડે ત્યારે અંદરથી ચીકણા બીચો અથવા પર જેવું ચીકણું નીકળે છે તે ખીલ થાય ત્યારે પ્રથમ તો એળીઆની મેળવણીની ગાળીઓના જુલાબ લે પછી મઠનો આટો સરકામાં ભીંજવીને મોઢા ઉપર ચોપડવો અથવા મરઘીના બેદાના કે ચલા અથવા મુરઘીનાં હાડકાં બાળીને તેને સરકામાં મેળવીને ચોપડ તેથી મટે ને એ સવથી ગુણુ નહીં થાય તો પછી ધરાખના ઝાડનું લાકડું બાળીને તેની રાખ સરકામાં ભળવીને ચોપડ તેથી મટે.

મરડાના ઉપાય.

હીમજી હરડે લઇને તેમાંથી અડધી કાચી રાખીને અડધી ધીમાં તળી પછી તળેલી કાચી એકઠી કરી ખાંડી બારીક કરી તેમાં ખાંડ મેળવીને હથેળો ભરી ફાંકે તો ભાત ભાતના મરડા મટે.

તાવના ઉપાય.

સોનામુખી રૂ. ૧ ભાર, કરીઆતુ રૂ. ૧ ભાર, એ બે દિને પાણી શેર ૦૧ મુકીને ઉકાળીને તેમાંથી પાણી શેર ૦૧ રહે ત્યારે લુગડે ગળીને પીવું તેથી તાવ નરમ પડશે પણ સાંજ સવારે એ પ્રમાણે દિવસ ૨ સુધી પાવું.

મોતીઓ તથા આંખના બીજ રોગનો ઉપાય.

મોતીઓ તથા પરવાળુ તથા આંખ દુખતી હોય તો 'ખાપરીયુ' રૂ. ૧ ભાર, ચીનાઈ સાકર રૂ. ૧ ભાર, પુરત ગાળી તપખીર રૂ. ૧ ભાર, હીમજી હરડે રૂ. ૧ ભાર એ સર્વેને ખાંડી બારીક કરીને લીંબુના રસમાં દિવસ ૭ સુધી ખસ કરવું. પછી તેને છાંયડામાં સુકવવું, પછી ભરી ભૂકો આંખમાં સાંજે આંજે તો ઉપર લખેલાં દરદા મટે. એ ઉપાય વણા ફાયદાકારક છે, તે કરેથી માલમ પડશે.

ધાતુપુષ્ટી મરદીનો ઉપાય.

લવંગ, અકલગરો, સુઠ એ સરખે વજને લઈ ખાંડી ઝીણું કરી સોખત કરતી વળા પુરપના છિદ્રની આસપાસ લગાવે છે ને પછી ભોગ કરતી વેળા એવી લહેજત પેંદા થાય છે જે તેના સ્વાદનો પાર નહિ. એવું તીબેશાહી વર્ષદ કહે છે.

મોઢું પાકે તેનો ઉપાય.

પહેલો ઉપાય.

ચીનીકળાસા, એલચી અને કાથો એ ત્રણે જણસ ગાંધીને ત્યાંથી પૈસા ૧ ની લઈને એકઠી ખાંડી ઝીણું ભૂકો કરીને માંની ચાંદી ઉપર ભભરાવે તો તેની ચાંદી મટશે, પણ માં નીતરવું મુકીને લાળ ઝરી જવા દેવી.

બીજો ઉપાય.

ખડીઓખાર સોની લોકો વાપરે છે તે ગળાવીને વાટી ખારીક છુટો કરીને મધમાં મેળવીને ચાંદી ઉપર ચોપડી માં નીતરવું મુકવું એટલે ગરમી ઝરી જઘને સાફ થશે.

ઉધરસ અથવા ખાંસીનો ઉપાય.

જેઠીમલનો શીશો ૩. ૨) ભાર, બાવળનો સરેદ ગુંદર ૩. ૧) ભાર, કડીઓ ગુંદર ૩. ૨) ભાર, ઘઉંનો નીશાસો ૩. ૨) ભાર, કાળાં મરી ૩. ૦૧ ભાર, સાકર ૩. ૨) ભાર, કેમર ૩. ૦૧ ભાર એ સર્વેને ખાંડી ઝીણું લુગડે ચાળી પાણી નાંખી ગોળીઓ કરવી, પણ તે ગોળીઓમાંથી સવાર થા તે માંજ સુધીમાં ગોળી પાંગથી તે પદ્મ સુધી આપવી કે ચુરીને રસ ગળામા ઉતારે. એ ખાસીવાળાને હલકું ખાવાનું અ પવું, દુધ, દહીં, છાશ, માખણ, ઘી, તુવેરના દાળ એવી એવી વીજો ખાવા ન આપવી. બદામનું તેલ ધીની જગ્યાએ ખાવા આપે તો ફાયદો થાય તથા બદામનું તેલ છાતીએ મસળવું જોઈએ.

ચુંક તથા મુળવાયુ તથા મારચીનો ઉપાય.

ચુંક ૩. ૦૧ ભાર, સંચળ ૩. ૦૧ ભાર, કાળાં મરી ૩. ૦૧ ભાર, પીપળ ૩. ૦૧ ભાર, સિંધવ ૩. ૨ ભાર એ સર્વે જણસોને ખારીક ખાંડી. ઝીણું લુગડે ચાળી તેના બે ભાગ કરી એક ભાગ મધમાં ચટાટવો ને ઉપરનું પાણી અથવા કુદીનાનો રસ પાવો, એવી પણ એ રોગ મટે છે.

જૈનધર્મનાં વાંચવૃદ્ધિલાયક પુસ્તકોનું લીષ્ટ.

રાસનાં નામ.	રૂ.આ.પા.	પરચુરણ.	રૂ.અ.
ચોવીસી વીસી સ્તવન	૧-૮-૦	શ્રીપાળ નોવેલ	૦-
વિવિધ પુજા સંગ્રહ	૧-૮-૦	માનવુંગ માનવતી નોવેલ	૦-
સજાય માળા મોટી	૧-૦-૦	પ્રદ્યુમ્ન નોવલ	૦-
કુમારપાળનો રાસ	૦-૮-૦	હરિભળ મચ્છી નોવેલ	૦-
ચંદ્રશેખરનો રાસ	૦-૮-૦	સતિ લીલાવતી નોવેલ	૦-
વસ્તુપાળ તેજપાળ	૦-૪-૦	લાવણી સંગ્રહ	૦-
ચંદ્રરાજનો રાસ	૦-૮-૦	મહુલ્લી સંગ્રહ	૦-
રત્નપાળ વહેવારીયાનો	૦-૪-૦	સલાકા સંગ્રહ	૦-૨
ત્રેણીકરાજનો રાસ	૦-૪-૦	સિદ્ધાચળનાં સ્તવન	૦-૨-૦
ધંચપ્રતીકમથુ સૂત્ર	૦-૪-૦	જૈન મધર ગાયન રસ	૦-૨-૦
હરિશ્વર રાજનો રાસ	૦-૨-૦	સતી લીલાવતી નાટક	૦-૨-૦
ચંદન મહ્યાગીરીનો રાસ	૦-૨-૦	નવસ્મરણ ગુજરાતી	૦-૨-૦
કાનહડ કઠીયારાનો રાસ	૦-૧-૦	પાર્શ્વનાથ સ્તોત્ર	૦-૧-૦
પરદેશી રાજનો રાસ	૦-૨-૦	જૈન મંત્રમાળા	૦-૧-૦
ધરમખુદ્ધિનો રાસ	૦-૨-૦	લક્ષ્મિવિધિ ગીત સાથે	૦-૨-૦
સંગીતા લીલાવતી નાટક	૦-૪-૦	દેવસીરાઇ પ્રતિક્રમણ	૦-૪-૦
એલાચી કુમારનો રાસ	૦-૨-૦	ગોડીજીનાં ઢાળીયાં	૦-૧-૦
અંબનાસતીનો રાસ	૦-૧-૦	ગુણાવળીનાં કામળ	૦-૧-૦
છ ભઇનો રાસ	૦-૧-૦	જૈન ગરખાવળી	૦-૧-૦
કવચના શાહનો રાસ	૦-૨-૦	મહીનાયનું વર્ણન	૦-૧-૦
સ્તોત્ર રતનાકર શાસ્ત્રી	૦-૪-૦	શ્રી સારદાપુજન વિધિ	૦-૧-૦

આ સિવાય બીજાં ઘણી જાતનાં નાટકો, નોવેલો, વાર્તાઓ તથા કાવ્ય વીરોનાં પુસ્તકો અમારે ત્યાં મળે છે, પોસ્ટેજનો અડધો આનો મેઝી મોડુ પ્રાપ્તિ લીધે મફત મંગાવો.

શ્રી. હોટાલાલ છગનલાલ પુકસેલર.

૬. રીમીજાની સરકપર—અમદાવાદ.

